

Köy Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 26 . 7 . 1963 - Sayı : 11464)

No.
286

Kabul tarihi
18.7.1963

MADDE 1. — 18 . 3 . 1340 tarih ve 442 sayılı Köy Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir:

EK MADDE 1. — Köy muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri seçimi tek derecelidir. Çoğunluk usulüne göre, genel, eşit ve gizli oyla bütün yurttta aynı günde yapılır.

EK MADDE 2 — Köy muhtar ve ihtiyar meclisi üyelerinin seçiminde her köy bir seçim çevresidir.

EK MADDE 3. — Köy muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri seçimi her dört yılda bir yapılır.

Her seçim döneminin son yılının Temmuz ayının 15 nci günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yıl Eylül ayının 3 ncü Pazar gününe raslıyan gün oy verilir.

Seçim döneminin sona ermesinden önce köy ihtiyar meclisi üye sayısının - yedeklerin de getirilmesinden sonra - meclis üye tamsayısının, tabii üyeler hariç , yarısına düşmesi halinde, köy muhtarı durumu bir hafta içinde ilgili seçim kurulu başkanlığına ve bilgi olarak da mahallin en büyük mülkiye âmirine bildirmeye mecburdur.

Bu bildiri üzerine ilçe seçim kurulu başkanlığınca keyfiyet 48 saat içinde ilân edilir. İlân tarihinden sonra geçen 60 ncü günü takibeden ilk Pazar günü oy verilir.

Köy muhtarlığının her hangi bir sebeple boşalması halinde de ihtiyar meclisi birinci üyesi keza bir hafta içinde yazılı olarak keyfiyeti ilgili seçim kuruluna ve bilgi olarak da mahallin en büyük mülkiye âmirine bildirmeye mecburdur.

Boşalan muhtarlıklar için yılda bir defa Eylül ayının 3 ncü Pazar günü seçim yapılır. Seçim yapılmıcaya kadar muhtarlık görevi birinci üye tarafından yürütülür.

İhtiyar meclisi seçimi yapılması gerektiği hallerde, köy muhtarlığı da boşalmış ise, Eylül ayı beklenmeksizin her iki seçim beraber yapılır.

Ara seçimleri sonunda iş başına gelen muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri geri kalan süreyi tamamlarlar.

Süresi biten muhtar ve üyeler tekrar seçilebilirler.

EK MADDE 4 — Köy muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri seçiminde adaylık usulü yoktur. Seçmenler muhtar için bir ad, üyeler için de asıl üye sayısının bir katı kadar ad yazılmış oy puslalarını aynı zarfa koyarak aynı sandığa atarlar. Ancak muhtar ve üyeler için atılan oy puslalarının üzerine muhtar için, üyeler için olduğu yazılır.

Belli sayıdan az ad yazılmış oy puslaları olduğu gibi kabul edilir. Bir oy puslasında aynı isim bir kaç defa yazılmış ise tek oy sayılır. Sandık Kurulunca okunamıyan oy puslaları nazara alınmaz. Puslalarda seçileceklerin sayısından fazla ad bulunduğu takdirde sondan başlayarak fazla adlar hesaba katılmaz.

EK MADDE 5 — 26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanun gereğince oy zarfları hazırlanır, muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri seçimi için tek zarf kullanılır. Muhtar ve üyeler ibareleri yazılı ayrı ayrı kâğıtlar aynı zarfa konup aynı sandığa atılır. Muteber olmıyan zarflar açılmaksızın tutanağa bağlanarak saklanır.

EK MEDDE 6. — Seçim tutanaklarının verilmesi ilçe seçim kurullarına aittir. Bu kurullar, muhtarlığı ve ihtiyar meclisi asıl ve yedek üyeliklerini kazananların tutanaklarını geciktirmek-

sizin verir. İlçe seçim kurulu başkanı köy muhtarlığına ve ihtiyar meclisi asıl ve yedek üyeliğine seçilenleri gösteren tutanağın bir suretini o seçim çevresinde derhal ilân ettirir. Diğer bir suretini de bir hafta süre ile İlçe seçim kurulu kapısına astırır.

Muhtarlıkları, ihtiyar meclisi asıl ve yedek üyeliklerini kazananların köyler itibariyle bir listesi İlçe seçim kurullarınca vali veya kaymakamlara verilir.

EK MADDE 7. — İlçe seçim kurullarının kararlarına; 26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 129 ncu maddesinde belirtilen süreler içinde,

Seçimin iptaline dair kararlarına da 15 gün zarfında,

İl seçim kurullarına itiraz edilebilir.

İl seçim kurulları itirazları inceliyerek en geç bir ay içinde kesin olarak karara bağlarlar. İl seçim kurullarınca muhtar ve ihtiyar meclisi seçimlerinin iptal halinde aşağıda yazıldığı şekilde hareket edilir.

A) Muhtar ve ihtiyar meclisi seçimi iptal edilmişse eski muhtar ve ihtiyar meclisi yerli seçim yapıncaya kadar görevlerine devam ederler.

B) Sadece muhtar seçimi iptal edilmişse yeni muhtar seçilinceye kadar muhtarlık görevlerini yeni seçilen birinci üye görür. (Muhtarın geçici olarak görevini yapamayacağı hallerde de görevi, aldıkları oy sırasına göre üyeler tarafından yürütülür.)

C) Yalnız ihtiyar Meclisi seçimi iptal edilmişse eski meclis yeni seçime kadar görevine devam eder.

EK MADDE 8. — Seçim delillerinin saklanması, 25 Mayıs 1961 tarihli ve 303 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 37 nci maddesi uyarınca yapılır.

EK MADDE 9. — Devlet İstatistik Enstitüsü İlçe seçim kurulları tarafından seçimi takibeden bir ay zarfında kendisine intikal ettirilecek belgelere dayanarak köyler itibariyle seçmenler sayısını, oy kullananlar sayısını ve muteber sayılan oy sayısını, seçimi takibeden bir yıl içinde yayımlar.

Ara seçimlerinin sonuçları Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanmaz.

EK MADDE 10. — Bu kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde «26 Nisan 1961 tarih ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkında Kanun» hükümleri uygulanır.

MADDE 2. — 442 sayılı Köy Kanununun 22, 25, 33 ve 41 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 22. — İhtiyar meclisine, son nüfus sayımına göre nüfusu 1 000 den az olan köylerde 8 ve 1 000 den fazla olan köylerde 12 kişi seçilir.

Bunlardan nüfusu 1 000 den az olan köylerde en çok oy alanlardan başlanarak 4 ü asıl geri kalan 4 ü yedek, nüfusu 1 000 den fazla olan köylerde yine en çok oy alanlardan başlanarak 6 sı asıl geri kalan 6 sı yedek üye olurlar. Oylarda eşitlik olursa öğrenim durumu üstün olan sırada öne alınır. Bunda da eşit iseler yaşı büyük olan nazara alınır, yaşları da eşit ise ad çekilir.

Üyelikten biri her hangi bir sebeple boşalırsa yedeklerden önde olan muhtar tarafından asıl üyeliğe davet edilir. Bunlar arta kalan süreyi tamamlarlar.

Madde 25. — Köy muhtarlığına ve ihtiyar meclisi üyeliğine seçilebilmek için :

1. Türk vatandaşı olmak,
2. Köy halkından olmak veya seçimin yapıldığı günden önce en az altı aydan beri köyde yerleşmiş olmak ve köyün nüfus kütüğünde yerli bulunmak,
3. 25 yaşını tamamlamış olmak,
4. Türkçe okuyup yazma bilmek,
5. Kısıtlı, kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak,
6. İzinsiz olarak yabancı Devlet resmi hizmetlerinde bulunmamak,

7. Ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giymemek,
  8. Taksirli suçlar haric olmak üzere 5 yıldan fazla hapis cezasıyla kesin olarak hüküm giymemek,
  9. Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlardan biri ile kesin olarak hüküm giymiş olmamak,
  10. Muvazzaf askerlik hizmetini yapmış olmak, veya yapmış sayılmak,
  11. Devletin, katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin, köylerin, İktisadî Devlet Teşekküllerinin veya bunlara bağlı daire ve müesseselerle ortaklarının ve imtiyazlı şirketlerin memur ve müstahdemi olmamak,
  12. Cumhuriyet Senatosu Üyesi, Milletvekili, İl Genel Meclisi Üyesi, belediye meclisi üyesi, belediye başkanı olmamak,
  13. Köy işlerinin mütaahhidi, bu işlerle ilgili kimselerin kefili veya ortağı olmamak ve bu cihetlerden köye borçlu bulunmamak,
- 7, 8 ve 9 ncu fıkralarda belirtilenler affedilmiş olsalar dahi köy muhtar ve ihtiyar meclisi üyeliğine seçilemezler.

Madde 33 - a) Köy muhtarlığına ve ihtiyar meclisi üyeliğine seçildikten sonra:

1. Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olanlar,
2. İzinsiz olarak yabancı Devlet resmî hizmetlerinde bulunanlar,
3. Ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giyenler,
4. Taksirli suçlar haric olmak üzere 5 yıldan fazla hapis cezasıyla kesin olarak hüküm giyenler,
5. Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlardan biri ile, kesin olarak hüküm giymiş olanlar,
6. Devletin, katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin, köylerin, İktisadi Devlet Teşekküllerinin veya bunlara bağlı daire ve müesseselerle ortaklarının ve imtiyazlı şirketlerin memur ve müstahdemi olanlar,
7. Cumhuriyet Senatosu üyesi, milletvekili, İl genel meclis üyesi, belediye meclisi üyesi, belediye başkanı olanlar,
8. Köy işlerinin mütaahhidi, bu işlerle ilgili kimselerin kefili veya ortağı olanlar ve bu cihetlerden köye borçlu bulunanlar,

Muhtar ve ihtiyar meclisi üyeliğinden, il veya ilçe idare kurulunca çıkarılırlar.

b) Köy tüzel kişiliği ile dâvacı ve dâvalı olan muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri bu dâvalarda köy tüzel kişiliğini temsil edemezler. Yetkili temsilciyi köy dergisi seçer.

Madde 41. — İl merkezine bağlı köylerde vali, ilçelere bağlı köylerde kaymakamlar, muhtarın köy işlerini ve kanunlarla verilen diğer görevlerini yapmadığını görürlerse muhtara yazılı ihtar da bulunurlar. Buna rağmen iş görmiyen muhtar, yetkili idare kurulu kararıyla görevinden uzaklaştırılır.

MADDE 3. — 442 sayılı Köy Kanununun 21, 24, 28, 49, 50, 51, 52, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65 ve 67 nci maddeleriyle 5672 sayılı Kanunun ek 1, ek 2 ve ek 3 ncu maddeleri ve 5998, 6335, 7363 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — «26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanun»un 14 ncu maddesinin 1 nci fıkrasında filigranlı zarf ve kâğıt imaline, zarf ve kâğıtların özelliklerine dair olan hükmün 1963 yılı içinde yapılacak köy muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri seçimlerinde uygulanıp uygulanmaması Yüksek Seçim Kurulunun kararına bağlıdır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu döneme mahsus olmak üzere köy muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri seçimleri için seçmen kütüklerinin yazılmasına 1 Ekim 1963 tarihinde başlanır ve 17 Kasım 1963 Pazar günü oy verilir.

Bu dönemde seçilecek muhtar ve ihtiyar meclisi üyelerinin kanuni görev süresi 1967 yılının Ekim ayının birinci gününe kadar devam eder.

26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 46 ncı maddesinin son fıkrasındaki 20 günlük süre bu seçimler için uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 3. — Sandık seçmen listelerinin askıya çıkarılmasında 26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 41 nci maddesinin birinci fıkrası uygulanmakla beraber Yüksek Seçim Kurulu tarafından Türkiye ve il radyoları vasıtasıyla uygun saatlerde, seçmen listelerinin yazımına başlandığı, askıya çıkarıldığı ve indirileceği tarihler ve itiraz müddetleri, yayınlanacak bildirimlerle halka duyurulur.

Yüksek Seçim Kurulunun ve il seçim kurullarının bu konudaki her türlü bildirimlerinden Türkiye ve il radyolarınca ücret alınmaz.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanun Bakanlar Kurulu yürütür.

22 Temmuz 1963

		Millet Meclisi,	Cumhuriyet Senatosu
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 20.7.1963	1/398	1/262
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 22.7.1963	4/256	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi			C. Senatosu Tutanak Dergisi			Millet Meclisi Tutanak Dergisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
11	39	417	13	91	249	19	115	526
18	104	617		92	368:382,387,395,	20	118	81,84:88
19	106	94			402:441			
	108	178:191						
	109	217:227						

Millet Meclisi 284 ve 284'e ek S. Sayılı basmayazılar Millet Meclisi 106 ve 118 nci Birleşim Tutanak Dergisine, Cumhuriyet Senatosu 193 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 92 nci Birleşim Tutanak Dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi İçişleri ve Adalet komisyonları ile Cumhuriyet Senatosu İçişleri, Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon.